

риканською бізнесвумен Ненсі Шевелл, попередньо уклавши з нею шлюбний контракт.

ДІАНА ГУРЦКАЯ І ЮРИСТ ПЕТРО КУЧЕРЕНКО

Діана народилася в Тбілісі в сім'ї вчительки і шахтаря в. У батьків, крім неї, було четверо дітей, але дівчинка єдина народилася незрячою. Співати вона почала з десяти років і навіть стала першою незрячою співачкою зі Східної Європи, що взяла участь у «Євробаченні».

2005 року Діана одружилася з юристом Петром Кучеренком. Майбутнє подружжя познайомила російський політик Ірина Хакамада під час їхньої спільної участі в одному проекті. Чоловік старший заспівачку на чотири роки, адвокат, професор кафедри конституційного права Московського університету Дружби народів. Він всюди з'являється з дружиною на заходах, а 6 років тому у подружжя народився син Костянтин. Подейкують, що у співачки вибуховою грузинський характер, вона дуже ревнива і частенько влаштовує чоловікові сцени ревнощів. Незважаючи на це, в ефірі програми «Пусть говорят» з Андрієм Малаховим чоловік-юрист нещодавно зізнався, що хоче ще дітей від Діани.

АНДЖЕЛІНА ДЖОЛІ І БРЕД ПІТТ

Ця акторська пара по праву вважається найкрасивішою і дуже популярною у світі. Та в лютому минулого року 37-річній актрисі довелося видалити груди. Вона дізналася, що є носієм гена BRCA1, що відповідає за розвиток раку грудей і яєчників. Від раку грудей померли мама і тітка актриси. Після видалення молочних залоз їх замінили на силіконові імпланти. Анджеліна зізналася, що зробила це заради своїх шістьох дітей, яким потрібна здорова мама, а також заради коханого чоловіка. Весь цей час Бред Пітт в усьому її підтримував. Зараз пара, наче нічого не трапилось, продовжує разом з'являтися на червоних доріжках різних кінофестивалів.

ОЗЗІ ОСБОРН І ШЕРОН ОСБОРН

Подібна історія трапилася зовсім нещодавно і в родині відомого рок-музиканта. Проживши разом кілька десятків років, переживши наркотичну та алкогольну залежність чоловіка і виростивши дітей, дружина «великого і жахливого» Оззі також зробила собі подвійну мастектомію. Наприкінці 2012 року у неї виявили ген BNRA. Операція тривала 13 годин і повністю змінила життя Шерон. За її словами, умовляти її не довелося. До того моменту їй вже довелося пройти через лікування раку товстої кишки. Шерон хотіла жити довго і бачити, як росте її внучка Перл. «Я навіть не маю ностальгії за своїми грудьми», – говорить тепер телеведуча, продюсер і мати трьох дітей

МАРЛІ МЕТЛІН І КЕВІН ГРАНДАЛСКИ

У 18 місяців майбутня голлівудська актриса після захворювання на кір, та спричинені ним ускладнення, майже повністю втратила слух – в неї залишилося тільки 20% слуху у лівому вусі. Та хвороба не завадила їй стати першою і єдиною в історії країни глухою актрисою, що отримала премію «Оскар». Цю нагороду Марлі отримала за кращу жіночу роль у фільмі «Діти меншого бога». Роботи на телебаченні і в кіно принесли актрисі також премію «Золотий глобус» і чотири номінації на «Еммі». Є у Марлі і власна зірка на Голлівудській «Алеї слави». Глухота не завадила акторці створити міцну сім'ю ще десять років тому. У 48-річної Марлі є четверо дітей від шлюбу з офіцером поліції Кевіном Грандалскі: всі діти народилися абсолютно здоровими.

Подібних пар багато. Інвалідність не завадила створити щасливу сім'ю і стати батьком шістьох дітей 32-му президентові США Франкліну Рузвельту, а сліпий музикант Рей Чарльз доводиться батьком дванадцятьом дітям від дев'яти жінок.

Інший сліпий музикант і громадський діяч Стіві Уандер також довгий час був щасливо одружений.

«ПРОМІНЬ»

Головний редактор Іван ТАРАН. Заст. головного редактора Анатолій УЛЬЯНЕЦЬ, редактор відділу Наталія ЩЕРБАНЬ, літературний редактор Вікторія ВЛАСЕНКО, коректор Тетяна ВОЛОЩУК, верстка Єлизавети ЗГУРСЬКОЇ.

Засновник – Центральне правління Українського товариства сліпих. Видається з січня 1989 р. Реєстраційний № 414. Друкується рельєфно-крапковим та плоским шрифтом. Для індивідуальних передплатників індекс 61004. Для підприємств і організацій індекс 23269. Редакція публікує матеріали, не завжди поділяючи точку зору своїх авторів. Листування з читачами ведеться тільки на шпальтах газети. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв та іншої точної інформації несе автор публікації.

Адреса редакції: вул. Л. Первомайського, 7-а, м. Київ-133, 01133, ПОГ "Об'єднана редакція періодичних видань УТОСу "Заклик". Тел.: (044) 246-79-32 (факс), 246-79-48, 234-59-20. E-mail: zaklyk2@ukr.net. У разі неотримання газети звертайтеся до відділень зв'язку за місцем проживання. Надруковано в РБЗІД УТОСу: пров. Т. Шевченка, 4, м. Київ-01001. Тел.: 278-14-07.

ПРОМІНЬ

ВСЕУКРАЇНСЬКА РЕАБІЛІТАЦІЙНА ГАЗЕТА ТОВАРИСТВА СЛІПИХ

• Видається з 7 січня 1989 року • Понеділок, 28 липня 2014 року • №№ 27-28 (1247-1248) •

ВОНА НЕ БАЧИЛА ВІЙНУ, АЛЕ ДОБРЕ ЇЇ ЧУЛА

*Незряча жінка зі Слов'янська
врятувала сина і почала нове життя*

Важко усвідомлювати, що в наш час над нашою головою вибухають снаряди, знищується будинок, в якому ми живемо, руйнується наше місто, а разом з ним і сподівання, мрії, доля... Йдеться не про художній фільм, а про реальність життя. Це війна, яка через чиюсь хворобливі амбіції вже кілька місяців триває на Сході нашої країни. Жертвами цього безглузлого кровопролиття є мешканці Донбасу, котрі полишають свої рідні домівки і тікають до інших регіонів України. Їм важко призвичаюватися до нових умов, знаходити дах над головою і починати все з початку. Натомість серед них є люди, яким через тяжкі проблеми зі здоров'ям у тисячу разів складніше міняти обстановку – це незрячі, глухі, люди на візках та інші інваліди.

Волею долі в епіцентрі воєнних подій опинилась і незряча жителька Слов'янська Наталя Щемелініна. Маючи за плечима два дипломи про вищу освіту – філологічну й дефектологічну, вона вже багато років віддає себе місцевій школі-інтернату для

сліпих дітей, яку свого часу сама закінчила. Виховує самотужки дев'ятирічного сина Микиту. Я давно знаю Наталю, вона з родиною завжди підтримувала європейські цінності і вважала себе справжньою українкою, а не якоюсь там малороскою. Тому її політичні погляди дуже різнилися з-поміж знайомих та колег-педагогів. У зв'язку з подіями, що почалися у листопаді минулого року на Майдані, вони й зовсім загострилися.

– У своєму рідному місті я завжди відчувала себе, як то кажуть, не у своїй тарілці, – каже Наталя. – Останнім часом мене взагалі називали бандерівкою і засуджували, коли я за покликом душі поїхала з дитиною у лютому на Майдан. У Києві я відчула такий потужний дух свободи, патріотизму та надії, який окрилив мене і додав нових сил на моральну боротьбу з непорозумінням. І хоча майже все оточення Наталі було проти Майдану і висловлювало проросійські настрої, вона й подумати не могла, що її невеличке місто зі стоп'ятдесятитисячним

НАТАЛЯ ЩЕМЕЛІНІНА.

населенням (зараз за неофіційними даними у Слов'янську залишилось сім тисяч) стане осередком тероризму і насильства.

Якось у квітні Наталя мені зателефонувала, в її голосі відчувалася непідробна тривога. Вона сказала, що їй страшно лягати спати, страшно виходити з дому, бо коли вони з сином ідуть до школи й проходять повз пости так званих «захисників», на них націлюють дуло автомата. І місцеві жінки при цьому почали їм носити їжу й прикривати собою та своїми дітьми, як живим щитом, від наших силовиків. А вночі під її будинком бандити влаштували справжній шабаш з алкоголем, наркотиками, дівчатами. Їхні вигуки з нецензурною лексикою гучно розтинали нічну тишу. Вдень з похмілля вони знову брали до рук зброю та націлювали її на дітей, ста-

рих, жінок – на всіх, хто здавався їм підозрілим. А коли почали бомбити, залишатися в цьому пеклі було просто нестерпно. На роздуми не було часу і Наташа швидко почала збиратися до Києва, адже у неї тут багато друзів, тим більше, що вони її вже запрошували до себе пересидіти війну, поки стабілізується ситуація. Та виїхати зі Слов'янська вже було неможливо, бо залізницю повністю розгромили. Довелося діставатися через Донецьк. Наталі з сином допомогла мама, вона відвезла їх до столиці, а сама повернулася додому до Краматорська.

Незряча жінка оселилася у знайомих. Та сидіти у когось на шиї склавши руки, не хотіла. Вона прагнула знайти будь-яку роботу, аби вижити. Але всі казали, що в її ситуації це майже нереально, мовляв, здорова людина не завжди може працювати, а що вже казати про інваліда. І все-таки Наталя не здавалась. Життя її й так ніколи не пестило, й вона не звикла просити у нього милостиню – завжди розраховувала лише на свої сили та можливості. Всупереч невтішним прогнозам вона звернулась до керівництва Українського товариства сліпих з проханням надати їй роботу. Незважаючи на скрутну ситуацію з працевлаштуванням у самому Товаристві, до її проблеми поставились з розумінням й направили до Білоцерківського підприємства, бо воно одне з небагатьох в УТОСі ще працює і забезпечує роботою інвалідів по зору.

До Білої Церкви Наталя їхала з однією валізою

із зібраними поспіхом речами й думала, як вона буде жити без грошей, без улюблених предметів побуту, без квартири, яка може бути зруйнована у будь-який момент?.. Що чекає на неї у невідомому місті, серед чужих людей?.. Та вже зовсім швидко сумні думки розтанули у щирому і доброму ставленні керівництва та колективу підприємства. Наташу не лише взяли на роботу, а й надали дах над головою – кімнату у гуртожитку. Зараз вона поступово впливається у робітничу сім'ю. Збирає патрони для електричних лампочок (оплата залежить від кількості зробленої продукції – тисяча патронів – 35 гривень), щоправда, вже встигла вкрити руки мозолями і подряпинами.

– Та хіба це труднощі порівняно з тим жахіттям, яке я пережила, усміхається Наталя. – Я перебуваю в оточенні надзвичайно чуйних і добрих людей. Вони допомагають мені і в цеху освоїти навички нової для

мене професії, і в гуртожитку облаштувати мою кімнату. Хто приносить продукти, хто гроші, хто меблі. Підприємство придбало мені новий холодильник і допомагає дитину влаштувати до школи. Я дуже вдячна всім за щирі підтримку. Я рада, що потрапила саме до Білої Церкви, адже мої родичі теж планують переїхати у ці краї. Також хочу висловити велику подяку моїм друзям з Києва за їхню моральну й матеріальну підтримку, усім знайомим і незнайомим людям, котрі фінансово мені допомагають.

Тепер, коли Наташа мені телефонує, я, Слава Богу, не чую в її голосі страху. Їм з сином більше не загрожує смертельна небезпека, і головне, що над їхніми головами не стріляють. Вони спокійно лягають спати, зустрічаючи кожний новий день з надією, що все-таки у своїй Україні вони ще будуть щасливими.

Наталка ЩЕРБАНЬ.

У ЛЬВОВІ ВІДБУВСЯ КОНКУРС «УКРАЇНЬСЬКА ПИСЕМНІСТЬ ШРИФТОМ БРАЙЛЯ»

У Львові 22 травня відбувся конкурс серед осіб з порушеннями зору «Українська писемність шрифтом Брайля». У конкурсі взяло участь 20 осіб з вадами зору – членів Львівської територіальної первинної організації УТОСу, серед них, зокрема, і учні з Львівської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату №100. Вони писали диктант шрифтом Брайля. «Метою конкурсу було перевірити не лише вміння учасників користуватися шрифтом Брайля, а також їх знання з граматики української мови. Всі учасники показали високі результати та були нагороджені цінними подарунками», – розповіла керівник Львівського осередку УТОСу Любов Кукуруза. Проведення таких заходів необхідне, адже незрячі потребують підтримки громади, участі в колективних заходах, спілкування, щоб вести звичайне повсякденне життя.

ЗЕМЕЛЬНА АФЕРА ПІД ТЕРНОПОЛЕМ: ЧИНОВНИКИ ЗАІХНУЛИ НА ЗЕМЛІ ДІТЕЙ-ІНВАЛІДІВ

Під Тернополем чиновники намагалися вилучити 14 гектарів дорогої приміської землі: 10 гектарів – у Петриківського обласного комунального дитячого будинку-інтернату та 4 гектари – у Петриківського обласного геріатричного пансіонату.

Натомість їм пропонували виділити землю десь в іншому місці Тернопільського району. Ініціатива, як не дивно, виходила від постійної комісії з питань соціальної політики та праці, міграції, у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів обласної ради. Мотивація – про це нібито просили керівники цих комунальних закладів. Хоч хто, як не вони, мали би бути зацікавлені, щоб мати ці землі поблизу, адже вирощували на них сільгосппродукцію для потреб мешканців інтернату і пансіонату. Комісія рекомендувала комунальним установам обласної ради звернутися до головного управління Держземагентства про надання відповідних площ для ведення підсобного господарства в іншому місці. Було це у жовтні минулого року, а вже у грудні рішенням сесії Петриківської сільської ради вирішено припинити право постійного користування будинком-інтернатом та геріатричним пансіонатом за умови надання їм рівнозначних ділянок. Здійснити цю оборудку перешкодила прокуратура Тернопільського району. З'ясувалося, що приймалося це рішення без згоди та відповідних заяв землекористувачів. Прокуратура Тернопільського району внесла подання, за результатами розгляду якого незаконне рішення сільської ради скасовано, посадових осіб, винних у цьому, притягнуто до відповідальності. За приблизними оцінками вартість 14 гектарів земель сільськогосподарського призначення під Тернополем 7 мільйонів гривень, хоч вона може вартувати набагато більше, якщо пустити її під забудову. Це, скоріш за все, й мали на меті автори земельної афери.

ЗІРКИ-ІНВАЛІДИ ТА ЩАСЛИВЕ КОХАННЯ

Вважається, якщо людина стала знаменитістю, то вона обов'язково має ідеальну зовнішність. Відхилення можуть бути хіба що в довжині носа чи формі нігтьових пластин. Але, як показує світова практика, прославитися на весь світ, створити сім'ю і народити дітей можна, незважаючи ні на що.

Багато відомих особистостей на власному прикладі доводять, що немає нічого неможливого. Хтось із знаменитостей від народження сліпий, хтось позбувся грудей, але при цьому має повноцінну сім'ю, купу дітей і красеня чоловіка. Інші одружуються навіть з одноногими жінками або зустрічаються зі спортсменами без ніг. І це все не заважає їм регулярно з'являтися на сторінках світських хронік і заробляти мільйони.

СЕР ПОЛ МАККАРТНІ І ХІЗЕР МІЛЛС

Після смерті від раку першої дружини Лінди колишній учасник квартету The Beatles Пол Маккартні одружився з моделлю Хізер Міллс. За кілька років до знайомства з майбутнім чоловіком дівчину, яка заробляла на життя зйомками в рекламі нижньої білизни, збив поліцейський, що їхав на мотоциклі. Він так пошкодив їй ліву ногу, що довелося зробити ампутацію нижче коліна. Незважаючи на це, вона продовжила кар'єру і стала телеведучою. Міллс також організувала благодійне товариство Heather Mills Trust, яке допомагає покаліченим людям у багатьох країнах світу, зокрема в Камбоджі, Боснії та Герцеговині. Маккартні вперше побачив її, коли вона виступала на одній з урочистих церемоній, пов'язаних з діяльністю її товариства. Після цього він знайшов номер телефону Міллс, подзвонив і запросив прийти до нього в офіс, щоб поговорити про "благодійні справи". Сер Пол так закохався в дівчину, що навіть не став укладати з нею шлюбний контракт. Підсумок: незважаючи на народження дочки Беатріс, пара розлучилася. Подейкують, що через складний характер дружини. Колишня модель відсудила при розлученні близько 50 мільйонів доларів і дуже поспувала співакові нерви, розповівши багато неприємних історій про чоловіка в пресі. А недавно Маккартні одружився втретє з аме-

КИЇВ ЗНОВУ ЗІБРАВ УТОСІВСЬКІ ТАЛАНТИ

Будинок культури ім. Якова Батюка Київського УВП №1 дванадцятого червня цього року знову відкрив двері для чергового зонального огляду-конкурсу художньої самодіяльності Українського товариства сліпих. Цього разу – читецького жанру та малих театральних форм. Утосівцям випала нагода продемонструвати свої творчі сили у театральних постановках і читанні віршів.

Від двадцять однієї організації нашого Товариства виступило 77 колективів. Їхні таланти оцінювало журі, до складу якого входили відомі люди мистецтва: голова – заслужений артист театру і кіно, режисер, телеведучий, композитор Тарас Жирко; члени журі – актор театру і кіно, заслужений діяч мистецтв, лауреат багатьох літературних премій Василь Должиков і заслужена актриса театру і кіно Тетяна Жирко.

У зв'язку з 200-річчям від дня народження нашого Великого Кобзаря, основна тематика огляду була пронизана шевченковим словом. Зі сцени лунала його глибока поезія, а утосівці з Чернігова інсценували уривок з невмирущого «Назара Стодолі». Музичний супровід, танцювальні рухи та гарні національні костюми додавали яскравого колориту виступам незрячих аматорів.

–Наша Прилуцькапервинна організація УТОСу привезла на цьогорічний огляд різні номери художньої самодіяльності у театральному жанрі, – розповідає голова організації Ніна Іванівна Таран. – Ми прагнемо залучати до творчої діяльності нашу молодь, адже без неї у сучасних умовах життя для УТОСу немає майбутнього. Без молодих кадрів Товариство не зможе розвиватися й модернізуватися. Чимало місцевих незрячих юнаків та дівчат закінчили вищі навчальні заклади, і ми намагаємось їх влаштувати на роботу саме в нашій організації, щоб вони працювали на благо УТОСу.

І справді, молоді незрячі люди дедалі більше відсторонюються від УТОСу, влаштовуючись поза його межами на роботу, вступаючи до інших організацій інвалідів. Від цього, зокрема, страждає і художня самодіяльність Товариства, яка вже багато років не поповнюється свіжими творчими силами. До речі, про це зауважило й журі під час огляду, зазначивши, що кількість молоді серед самодіяльників постійно зменшується і це вказує на недостатню роботу культурно-масової сфери УТОСу.

– Хай там як, але такий огляд-конкурс творчості, який став уже давно традицією в нашому Товаристві, несе лише позитивні емоції та захопиви враження, – говорить заступник голови ЦП УТОСу Олександр Михайлович Осадчий. – Добре, що в такий нелегкий час у нас є можливість зібратися, показати свої таланти, поспілкуватися. Зональні огляди художньої самодіяльності УТОСу пройшли не лише в Києві, а вже в Одесі, Чернівцях, Дніпропетровську. А фінал цього чудового заходу, який ми зазвичай проводили восени у санаторії ім. Й. Наговіцина в місті Євпаторії, цього року, через відомі усім політичні обставини, ми плануємо провести теж на морі, на базі відпочинку Херсонського УВП «Залізний порт».

Наталя ЩЕРБАНЬ.

У НЬЮ-ЙОРКУ ВОЛОНТЕРИ КАТАЮТЬ НЕЗРЯЧИХ НА ТАНДЕМАХ

У Нью-Йорку волонтери створили групу «У тандемі» (In Tandem). «Щосуботи ми влаштовуємо у Центральному парку велопрогулянки для людей зі слабким зором», – розповіла одна з творців «У тандемі» Айєша Макгован. Працює організація на добровільних засадах, допомагати незрячим може будь-хто з охочих. Велоподорожі користуються великою популярністю і найближчим часом «У тандемі» планує почати проводити нічні екскурсії.

«Це прекрасна ідея! Тепер у мене з'явилася можливість не тільки кататися на велосипеді, але і розмовляти в цей час із цікавими людьми», – розповів незрячий чоловік, додавши, що намагається не пропускати жодної велопрогулянки в Центральному парку.

НЕ УНИКАЙТЕ НЕЗРЯЧИХ СПЕЦІАЛІСТІВ

Коли стався теракт 11 вересня у Нью-Йорку, собаки допомогли вибратися із зруйнованих будівель двом незрячим. Цей факт не тільки нагадує про трагедію, а й про те, що у центральному офісі американського мегаполісу на рівні з іншими працювали і люди з вадами зору.

Ми дедалі частіше намагаємося рівнятися на Захід і часто говоримо про європейські цінності, зокрема про рівність прав і можливостей. Але поки точаться дискусії щодо євроінтеграції,

понад 90% незрячих людей працездатного віку, маючи вищу освіту, професійні знання та навички, бажання працювати та самореалізовуватися, приносять суспільству користь, залишаються на сьогодні без гідної роботи. Такі дані наводить Всеукраїнська громадська організація інвалідів по зору «Генерація успішної дії», яка організувала обговорення-презентацію на тему «Можливості працевлаштування незрячих українців – подолання стереотипів та пошук ефективних рішень».

ПОДОЛАТИ СТЕРЕОТИПИ

Захід зібрав роботодавців, представників громадських організацій, проф-спілок, журналістів, волонтерів, а також незрячих і слабозорих людей, які змогли працевлаштуватися і які ще шукають роботу. Усі гуртом намагалися віднайти шляхи подолання стереотипів і розв'язання проблем, які поки що ніяк не може зрушити з місця країна.

Що ж є головною причиною дискримінації людей з вадами зору в нашому суспільстві? Найперше, перешкоджає працевлаштуванню незрячих економічна нестабільність та всюдисуща корупція, а ще – невиконання зобов'язань на усіх щаблях вітчизняного та міжнародного законодавства. Громадські активісти акцентували на «радянській спадщині» стереотипів, неосвіченості відповідних керівних органів та осіб у сфері прав людини й відсутності політичної волі у їх просуванні. Далі розмов та обіцянок справа не просувається упродовж десятиліть.

Утім, віце-президент із зовнішньої політики ВМГО «Генерація успішної дії» Юлія Сачук легко спростувала й пояснила низку упереджених тверджень. Хоч як абсурдно, та чимало людей боїться, що сліпота може передаватися, як інфекційна хвороба, а тому неохоче йдуть на контакт з незрячими. Це –

підсвідома реакція, і з часом, спілкуючись з ними, можна позбутися її. Ще один стереотип: той, хто не бачить, не може орієнтуватися в просторі. Так, люди з вадами зору для орієнтування використовують як тростину, так і різні технічні засоби, і при цьому чудово орієнтуються на робочому місці. Хибною є й думка, що такі працівники не зможуть читати, писати, працювати за комп'ютером та використовувати сучасну техніку. У наш час продукція провідних світових компаній з року в рік удосконалюється і стає все зручнішою для людей з інвалідністю.

Та все ж часто роботодавці не хочуть брати на роботу незрячих, бо вважають, що ті потребуватимуть постійної сторонньої допомоги. Крім того, потрібні додаткові затрати, щоб забезпечувати їм належні умови праці та й узагалі – такі спеціалісти не вкладатимуться в норми, терміни виконання робіт.

«Так, для незрячих потрібно створити особливі умови, але це не означає, що вони вимагають постійного догляду, – спростувала стереотипи Юлія Сачук. – Якщо є відповідна техніка, людина знає, як усе розташовано, то вона не потребує постійної допомоги, й зможе виконати роботу вчасно. До того ж, наше законодавство гарантує, що громадянам з інвалідністю обладнання робочого місця

здійснюється за державний кошт. Кожен незрячий вже має необхідні програми і певні технічні засоби. Крім того, якщо такому працівникові й треба буде більше часу для виконання завдання, скажімо, прочитати текст, то це компенсується іншими якостями».

Також побутує думка, що під час спілкування з незрячим інші члени колективу почуватимуться некомфортно. Але практика показує, що такий дискомфорт швидко зникає. Адже інтереси у людей з вадами зору такі ж, як і у всіх: самореалізація, прагнення заробляти на життя, мати сім'ю, подорожувати тощо.

ЗАКОНОДАВЧИЙ БАТІГ І ПРЯНИК

Економічна вигода від роботи незрячих є, однак вищеназвані стереотипи заважають роботодавцям її бачити. Держава намагається регулювати це питання через законодавчі норми. Президент ВМГО «Генерація успішної дії» Геннадій Євсев'єв вважає, що наше законодавство надає можливості для працевлаштування і їх треба використовувати. Так, статті 17 і 18 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів України» гарантують право незрячим на працевлаштування й встановлюють можливості впливати на політику працевлаштування. У ст. 18-1 передбачаються умови реєстрації у державній службі зайнятості таких осіб й забороняється будь-яка дискримінація у цій сфері. При цьому ст. 19 встановлює для підприємств, установ, організацій норми робочих місць для працевлаштування інвалідів: 4% середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу за рік, а при штаті від 8 до 25 осіб – одного робочого місця.

Держава мотивує роботодавців до працевлаштування людей з інвалідністю. Так, законодавство передбачає пільги за прийняття на роботу працівника, який стояв на обліку в центрі зайнятості. Якщо людина працює два роки на підприємстві, то у перший рік роботодавець за нього не сплачує єдиний соціальний внесок або ці кошти йому відшкодовує держа-

ва, крім того, єдиний соціальний внесок за такого працівника менший 8 відсотків замість 36,7.

Передбачено державою й санкції, зокрема відповідно до ст. 20, штраф у розмірі середньої заробітної плати працівника за рік. Ці кошти надходять до Фонду соціального захисту інвалідів й спрямовуються на навчання осіб з інвалідністю різних спеціальностей, на створення робочих місць на підприємствах. У статті 188 п.1 КУпАП йдеться про те, що невиконання посадовою особою, яка користується правом приймати на роботу і звільняти з роботи, фізичною особою, яка використовує найману працю, нормативу робочих місць для працевлаштування інвалідів, неподання Фонду соціального захисту інвалідів звіту про зайнятість та працевлаштування інвалідів – тягнуть за собою накладення штрафу від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Попри законодавчий пряник і батіг, роботодавці не поспішають працевлаштувати незрячих, не хочуть мати справу вони й з Фондом соцзахисту.

«Як показує практика, роботодавці раніше не дуже хотіли мати справу з Фондом соціального захисту інвалідів, і все – через прояви корупції, – пояснив Геннадій Євсев'єв. – Це прикрий факт, і ми сподіваємося, що саме діяльність громадських організацій, зокрема й нашої, сприятиме тому, щоб ця робота була максимально прозорою».

ЯК СТАТИ УСПІШНИМИ ПРОФЕСІОНАЛАМИ

Проте є роботодавці, котрі, не вагаючись, приймають на роботу людей з вадами зору. Одна з таких організацій – Британська рада в Україні. Тут визначили чітку політику рівних можливостей та різноманіття, спрямовану захищати від дискримінації та упередженого ставлення. Євгенія Огризко, менеджер з комунікацій Британської Ради в Україні, пояснила, що ці принципи – не просто слова.

«Ми заохочуємо людей з інвалідністю працювати у нас і забезпечуємо

можливості розвитку їхньої кар'єри, – наголосила вона. – Також гарантуємо співбесіду всім кандидатам, якщо вони відповідають мінімальним вимогам наших вакансій. Проводимо необхідні зміни у робочому середовищі, інвестуємо в те, щоб наше приміщення відповідало усім потребам. Крім того, проводимо тренінги для співробітників, щоб вони знали, як поводитися і щоб не було стереотипів. 4% наших працівників зазначили, що у них є певна інвалідність. Зараз одна людина з вадами зору в нас працює у колцентрі асистентом та перекладачем».

Цим співробітником Британської ради є Денис Петров, котрий закінчив університет у Харкові: досконало володіє англійською мовою, працює в онлайн-школах, пише статті та академічні роботи. І таким успіхом може похвалитися не один він. Незрячі вже встигли себе зарекомендувати у різних сферах: програмування, IT-технології, журналістика, юриспруденція, психологія, наукова і викладацька діяльність, музика, медицина тощо. Так, журналіст із Харкова Володимир Носков багато років працює кореспондентом на радіо «Ера-FM», радіо «Свобода». У Харкові його знають і як людину з активною громадянською позицією, а колеги відзначають його високий професіоналізм.

Прикладом того, що незряча людина може будувати успішну кар'єру є також Степан Філіп. Він закінчив юридичний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка, викладав у Києво-Могилянській академії, уже понад 10 років успішно займається адвокатською практикою й має постійних клієнтів. А Олексія Садового можна назвати комп'ютерним генієм: у свої 22 роки він встиг пройти стажування у таких відомих компаніях, як Apple і Microsoft. Після цього навіть отримав запрошення на подальше працевлаштування у США. Зараз хлопець закінчує Київський національний університет імені Тараса Шевченка, і впевнено можна сказати, що з пошуком роботи проблем у нього не буде.

А ось Олександра Римар – нині у пошуках нової роботи, щоб далі розвивати-

ся й отримувати більшу зарплатню. Вона закінчила з відзнакою юридичний факультет КНУ імені Тараса Шевченка, працювала у Вінниці помічником юриста, а пізніше вже в Києві стала працювати у Інтернет-магазині.

«Ми з колегами починали проект з нуля, – розповіла Олександра. – Мені довелося виконувати досить великий спектр завдань: починаючи від пошуку дистриб'юторів, написання статей, аналізу конкурентоспроможності товарів, просування їх тощо. Зараз продовжую працювати в Інтернет-магазині, однак хочу далі розвиватися й отримувати більше. Роботу знайду обов'язково, але головне, щоб вона мене захопила. Багато чого я прагну, але все залежить від того, що мені запропонують. Можливо стану викладачем англійської для дітей, перекладачем, журналістом чи юристом».

Денис Петров, координатор комітету з міжнародних відносин ВМГО «Генерація успішної дії» вважає, що незрячим знайти хорошу роботу можна, але це потребує зусиль і бажання. Він сам також зараз шукає роботу у сфері перекладів та журналістики.

«Той, хто хоче працювати, – роботу знайде, – сказав він. – Так, буде важко, але треба шукати. Я працюю он-лайн: на відстані роботодавці не знають, що я не бачу і без проблем беруть на роботу. І навіть якщо дізнаються, їм це буде неважливо. А коли працевлаштовуєшся у звичайні структури, тоді, зазвичай, не доходить і до співбесіди. Звісно, за певної наполегливості знайти відкриту до діалогу людину можна, але потрібне терпіння».

У рамках відкритого невимушеного спілкування швидше долаються стереотипи і бар'єри, що заважають незрячим почуватися нарівні зі здоровими працівниками, а роботодавцям сміливо запрошувати до себе на роботу таких спеціалістів. Тож цілком ймовірно, що комусь із моїх співрозмовників завтра чи післязавтра зателефонують і запросять на роботу. І не помиляться у своєму виборі.

Олеся БРЯЗГУНОВА.